חנה אריאל — כי תבוא

חנה אריאל · להדפסה · מבית דוד

לפרשה תבא

והי' כי תבא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך וירשתה וישבת בה. ולקחת מראשית וגו' אשר תביא מארצך אשר ה' אלקיך וגו', י"ל כפלו לומר אשר ה' אלקיך. הגדת היום וגו' וענית ואמרת ארמי אובד אבי וירד מצרימה. משמעות הלשון שארמי וכו' הוא הגורם הירידה למצרים וזה פלא. ועתה הנה הבאתי וגו' ושמחת בכל הטוב וגו'. משמע שושמחת בכל הטוב הוא נמשך מהקודם ואין מובן במה:

בפ' זכור הקודמת ג"כ משמעות הל' דוהי' בהניח ה' אלקיך לך וגו' הוא שנמשך מהקודם. ובגמ' שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ למנות עליהם מלך ולמחות זרעו של עמלק ולבנות בהב"ח. מנו מצות מלך קודם למחיית עמלק. וכן מצינו שאחרי שמלך שאול אז אמר שמואל פקדתי את אשר עשה עמלק ונצטוה שאול למחותו. וי"ל א"כ למה אמר שמואל כי רעתכם רבה אשר עשיתם לשאול לכם מלך:

ארז"ל באאע"ה שקודם שמל נק' אברם אב לארם ואחר שמל נק' אברהם אב לכל העולם כולו. וצ"ל מהו ענין אב לארם ולמה אחר שמל נק' אב לכה"ע כו' ידוע שהכתר אינו נמנה בע"ס והוא ממוצע בין המאציל לנאצלים ואיהו שקיו דאילנא וכו' (ולפעמים הוא נמנה ג"כ בע"ס ויובן קצת ממה שית'). פי' די"ס הן מקור וסדר השתלשלות העולמות ובחי' הכתר נק' למעלה מהשתלשלות המדרי' בסדר זאח"ז דוקא. אלא הוא בחי' התחתונה שבמאציל דאבי"ע קמי' בהשואה אחת. והוא בחי' פנימי' רצה"ע לבריאת העולמות כלומר פנימי' ועיקר התכלית המכוון בבה"ע והן הן התומ"צ שהן פנימי' רצה"ע ב"ה שעל ידם דוקא המאציל ב"ה מלך על כל הנפרדים כמ"ש באגה"ק ד"ה איהו וחיוהי ע"ש. וזהו שקיו דאילנא שהן הי"ס בחי' אלקות דאיהו וחיוהי וגרמוהי חד סוכ"ע וממכ"ע בבחי' וסדר השתלשלות. ופנימיות המכוון שלו ית' במציאות השתלשלות העולמו' הוא התגלות יחוד אלקותו גם במקום השתלשלות העולמות וזהו מל' המאציל ב"ה שנק' המלך המרומם לבדו ומתנשא מימו"ע. פי' מקור סדר השתלשלו' העולמות נק' ימות עולם (מדות דנוק' כמ"ש בסהק"ב) והוא בחי' הכתר ונק' א' רם אלף אלופו ש"ע והוא רם ומתנשא ממדרי' השתלשלו' העולמות. ובגמ' עד שבא אאע"ה לא הי' אדם שקראו להקב"ה אדון. והלא כמה צדיקים גדולים היו חנוך ומשותלח ונח ושם ועבר וכו' וכו'. אלא פי' אדון הוא מל' המאציל ב"ה הנ"ל שזה לא נגלה עד אאע"ה דעלי' אתמר בס"י נגלה עליו אדה"כ וכמ"ש בכ"ד. ובמשנה שקיים אאע"ה את כל התו"כ וידוע דהיינו שקיים רק ברוחניות למעלה והיינו שהמשיך בחי' שקיו דאילנא בגופא דאילנא למעלה באלקות די"ס. וזהו שנק' אב לארם פי' אב הוא מקור המוליד וממשיך מציאות והתהוות הי' אאע"ה "אב שהמשיך בעולמו' את בחי' א' "רם דכתר הנ"ל בבחי' רוממותו דוקא והיינו מה

שהוא שקיו דאילנא והוא ע"ה המשיך שקיו זה יותר על כל מי שקדמו בעולם. אבל לעוה"ז הנברא מאין ליש לא הגיע כחו של אאע"ה להמשיך פנימי' רצה"ע ב"ה עד שקיים מצות מילה שהיא מצוה ראשונה שנעשי' בגוף בבחי' עוה"ז נעשה אב בעבודתו לכל העולם כולו. פי' להמשיך פנימי' רצה"ע גם למטה, והשתלשלות העולמות התחלתו מבחי' ספי' החכמה כידוע חב"ד חג"ת נהי"מ מקור ההשתלשלות וידוע בסה"ק ובזה"ק דאבא פי' בחי' המל' שנק' ברתא. שהיא בחי' ממכ"ע דוקא שרשה מאבא שהוא בחי' החכ' ראשית המקור למדרי' ההשתלשלות. ויסוד עולה עד הכתר שלמעלה מהשתלשלו' ונק' מבועא דבירא שנובע משקיו דאילנא (כמו כח התולדה באדם שמושך מעצמות הנפש המתקשרת בגוף שהתקשרות זאת היא ממוצע בין מהו"ע הנפש ובין כחותי' הנאצלים בגוף כידוע במק"א באריכות בירור ענין זה) וזה הוא ענין מצות המילה שהוא ביסוד המביא את בחי' שקיו דאילנא להתגלות בבחי' המל' דמלכותך מכ"ע. אבל עדיין כל המצות לא נתקיימו בעוה"ז רק למעלה כי האבות היו מרכבה היינו שכחות הטבעיים היו בטלים לגמרי אל השגתם באלקות והיו רק למעלה ולא היו למטה כלל. והטעימן הקב"ה בחיי גופם מעין עוה"ב שלמעלה מעוה"ז. וכן השבטים היו בחי' מרכבה ג"כ (מרכבה תתאה וכו' כידוע בכ"ד). וכתיב וירד יהודה מאת אחיו וגו' ואח"כ כתיב ויוסף הורד מצרימה. והענין דיהוד' הוא בחי' המל' כידוע וכאשר ירד יהוד' ויט עד איש עדולמי ונפרד מבחי' היסוד המשפיע מגופא דאילנא במל'. אז נאמר ויוסף: (ע"כ נמצא)